

Voedingsadvies na diagnose borstkanker

Oorspronkelijk artikel: *Nerea Becerra-Tomás et al. (2023) Postdiagnosis dietary factors, supplement use and breast cancer prognosis: Global Cancer Update Programme (CUP Global) systematic literature review and meta-analysis (Becerra-Tomás, 2023)*

Het derde rapport van het World Cancer Research Fund and American Institute for Cancer Research (2018) raadt overlevenden van kanker professionele voedings- en beweegadviezen van een diëtist en fysiotherapeut aan, en adviseert de richtlijnen voor kankerpreventie, zoals deze in 2018 zijn opgesteld, te volgen. De studies die in dit rapport zijn opgenomen (gepubliceerd tot 30 juni 2012) gaven toen nog onvoldoende aanknopingspunten om specifieke voedingsrichtlijnen op te stellen voor de periode na het stellen van de diagnose borstkanker.

Na dit rapport uit 2018 zijn inmiddels bijna twee keer zoveel studies verschenen, wat de aanleiding voor het 'Global Cancer Update Programme (CUP Global)' was om de literatuur opnieuw te bekijken en samen te vatten in een systematische review en meta-analyse (Becerra Tomás, 2023). Deze systematische review en meta-analyse, uitgevoerd bij het Imperial College London, relateert verschillende voedingsfactoren en het supplementgebruik in de periode na het stellen van de diagnose borstkanker aan overleving, terugkeer van de ziekte en diagnose van een tweede primaire tumor. Meer dan 14.900 sterfgevallen door variabele oorzaken, 5900 sterfgevallen aan borstkanker, en 6000 patiënten waarbij sprake was van terugkeer van de ziekte onder meer dan 151.000 overlevenden van borstkanker werden geïnccludeerd. In totaal 108 studies, 4 gerandomiseerde gecontroleerde studies en 104 longitudinale observationele studies, gepubliceerd tot en met 31 oktober 2021, voldeden aan de selectiecriteria voor het systematische review waarbij gekeken werd naar de relatie tussen voedingsfactoren en borstkankerrisico's.

Een meta-analyse was niet voor alle voedingsfactoren mogelijk door tekort aan studiedata. Voor borstkankerspecifieke sterfte kon de meta-analyse alleen worden verricht voor de inname van fruit, zuivel, koolhydraten, eiwitten, vet, voedingsvezel en alcohol en voor het serum 25(OH)D gehalte. Het serum 25(OH)D-gehalte was invers geassocieerd met het risico op totale sterfte en borstkankerspecifieke sterfte (relatief risico (RR) per 10 nmol/L: 0,93, 95% CI 0,89-0,97 en 0,94, 95% CI 0,90-0,99 respectievelijk). Het sterfterisico nam toe bij een vitamine D-deficiëntie (serum 25(OH)D gehalte lager dan 50 nmol/L). Voor de voedingsinname van vitamine D en de overige voedingsfactoren en supplementen

tengebruik konden geen conclusies worden getrokken voor wat betreft borstkankerspecifieke sterfte.

Gekeken naar sterfte door variabele oorzaken, verlaagt een hogere inname van voedingsvezels en isoflavonen het sterfterisico in de meta-analyse². Het RR op sterfte per 10 g voedingsvezelinname per dag was 0,87 (95%CI: 0,80-0,94) en voor de inname van isoflavonen per 2mg dag 0,96 (: 95% CI: 0,92-1,02).

Ondanks de vele publicaties kunnen er nog steeds geen specifieke voedingsaanbevelingen voor het verbeteren van de prognose van borstkanker worden opgesteld. Hiervoor zijn nog meer goed uitgevoerde observationele en bij voorkeur interventiestudies nodig. Een voeding rijk aan voedingsvezels en isoflavonen lijkt gunstig te zijn. Diëtisten kunnen aangeven dat sojaproducten na de diagnose borstkanker niet vermeden hoeven te worden en kunnen in hun advisering blijven vasthouden aan de 'richtlijnen ter preventie van kanker', zoals deze door het Wereld Kanker Onderzoek Fonds zijn opgesteld en zijn samengevat op de website voedingkankerinfo.nl (IKNL, WUR, LWDO). Deze website wordt constant aangepast aan de bevindingen van het continue doorlopen van de CUP Global.

Monique van Kemenade

Referenties

- Becerra-Tomás, N., K. Balducci, L. Abar, D. Aune, M. Cariolou, D. C. Greenwood, G. Markozannes, N. Nanu, R. Vieira, E. L. Giovannucci, M. J. Gunter, A. A. Jackson, E. Kampman, V. Lund, K. Allen, N. T. Brockton, H. Croker, D. Katsikioti, D. McGinley-Gieser, P. Mitrou, M. Wiseman, A. J. Cross, E. Riboli, S. K. Clinton, A. McTiernan, T. Norat, K. Tsilidis and D. S. M. Chan (2023). "Post-diagnosis dietary factors, supplement use and breast cancer prognosis: Global Cancer Update Programme (CUP Global) systematic literature review and meta-analysis." *International Journal of Cancer* 152(4): 616-634.
- IKNL, WUR and LWDO "Voeding & Kanker Info." from <https://www.voedingkankerinfo.nl/voeding-na-de-behandeling/>.
- World Cancer Research Fund International and American Institute for Cancer Research (2018). Diet, nutrition, physical activity and cancer: a global perspective.